

Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Stane Primožič — predsednik, Ivan Mauser — podpredsednik in člani: Olga Abramič, dipl. inž., Jošt Bajželj, Marinka Farčnik, Zlata Humer in Slavka Rojina. Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XIV. — 30. XI. 1970 — št. 11

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

29. NOVEMBER DAN REPUBLIKE

Že 27 let je poteklo od zgodovinskega dne, ko so bili na II. zasedanju AVNOJ-A v bosanskem mestecu Jajcu postavljeni temelji nove Jugoslavije. Vsi sklepi tega zasedanja so močno odjeknili v naši domovini in po vsem svetu. Dali so še večji polet narodno-osvobodilnemu boju in utrdili pripravljenost vojske in narodov, da zdrže v tem boju do končne zmage. Uspehi so bili iz dneva v dan večji. Osvobodeno ozemlje se je vse bolj širilo, rasla je ljudska oblast in resnica o Jugoslaviji si je utirala pot v svet, in končno je prišel tudi dan zmage in potrditve sadov revolucije — proglasitev Federativne ljudske republike 29. 11. 1945.

Čas, ki je potekel od tedaj, še ni tako dolg, uspehi, ki smo jih v tem času dosegli, pa so ogromni, tako v našem notranjem življenju, kot tudi v mednarodnem pogledu. Iz zaostale in še posebej zaradi vojne hudo prizadete države, kakršna je bila nova Jugoslavija ob ustanovitvi, je postala naša domovina pod vodstvom maršala Tita, industrijsko razvita dežela, ki se uspešno vključuje v mednarodno gospodarsko življenje. V razmeroma kratkem času smo si ustvarili močno težko industrijo, razvili lahko industrijo, ki daje vedno več in v vedno večji izbiri blago za široko potrošnjo, izboljšali in mehanizirali smo kmetijstvo, razširili in izboljšali prometne poti itd. Širom po Jugoslaviji so zrasle nove tovarne, nove šole, bolnišnice, stanovanjska naselja, gledališča, otroške ustanove, centri za rekreacijo in še veliko drugega, kar vse omogoča lepše življenje družin in posameznikov.

Še posebej pa se je nova Jugoslavija pod vodstvom maršala Ti-

ta in ZK uveljavila v mednarodnem političnem življenju. S svojo načelno, neodvisno, miroljubno in aktivno politiko si je pridobila velik ugled in simpatije ne le med majhnimi in mladimi azijskimi ter afriškimi državami, temveč med narodi vsega sveta. Dosegli smo ne samo enotnost narodov in delovnih ljudi, temveč tudi eno-

nost v idejnih in političnih pogledih. V zavesti naših delovnih ljudi je zelo jasno vtisnjeno spoznanje, da je pot napredka, pot v materialno in duhovno bogatejšo družbo za vse delovne ljudi v demokratičnem samoupravljalnem in humanem socializmu. V tem se kaže perspektiva in življenjska moč socializma. Tega se naši de-

lovni ljudje dobro zavedajo, in prav zato je naš narod pripravljen ostro reagirati na vse, kar zavira oziroma hoče zavreti takšen razvoj socializma.

S takšno notranjo in zunanjo politiko ter stališči si je Jugoslavija pod vodstvom maršala Tita in Zveze komunistov pridobila današnji ugled med našim narodom in svetu. Na drugem zasedanju AVNOJ v Jajcu je bila začrtana ta njena pot, ki smo jo vsa ta leta izpopolnjevali in bogatili, in po tej poti bomo zato nadaljevali svoje življenje in svoje delo tudi v prihodnje.

6. seja delavskega sveta

9. novembra je imel delavski svet podjetja svojo 6. redno sejo. Poleg članov delavskega sveta so se seje udeležili še: glavni direktor Dušan Horjak, dr. Miro Dolžan, Tone Čare, Tine Rojina, Vraničar Janez, predstavniki kolektivnih izvršilnih organov in predstavniki družbeno političnih organizacij v podjetju. Dnevni red je bil naslednji:

1. Potrditev zapisnika 5. seje delavskega sveta
2. Izvolitev novega predsednika delavskega sveta
3. Poslovno poročilo za 9 mesecev 1970
4. Spremembe in dopolnitve splošnih aktov
- Pravilnika o dodelitvi stanovanj in posojil
- Pravilnika o požarno varnostni zaščiti podjetja
- Pravilnika o upravljanju in poslovanju Delavskega doma Tekstilindus Kranj,
5. Nabava nekaterih osnovnih sredstev.

Pred obravnavo 1. točke dnevnega reda so bili po kratki razpravi sprejeti naslednji sklepi:

1. Za namestnika overovatelja zapisnika delavskega sveta se imenuje Jože Petelin, ker je izvo-

ljeni overovatelj Avguštin Udir večkrat zaradi bolezni odsoten.

2. HTV službi se daje navodilo, da občasno izvrši pregled garderobnih omarič po obratih in odredi potrebno za izboljšanje čistote in reda.

3. Ponovno naj se pregleda razpored prostih sobot za leto 1971 in prouči možnost predlaganih sprememb. Poročilo o tem naj se poda na prihodnji seji delavskega sveta z obrazložitvijo.

1. Potrditev zapisnika 5. seje Delavskega sveta

Člani delavskega sveta so pregledali vse izvršene in neizvršene sklepe 5. seje, pri čemer so bile podane podrobnejše obrazložitve. Sprejeti so bili naslednji sklepi:

1. Potrdi se zapisnik 5. redne seje delavskega sveta z dne 28. 9. 1970 kot je bil predložen.
2. Umakne se sklep 5. redne seje Delavskega sveta z dne 28. 9. 1970 naj strokovne službe v sodelovanju z odborom za nagrajevanje pripravijo osnutek posebnega pravilnika o odgovornosti za zastoj, ker je to že urejeno v internih predpisih. Vsem vodjem sektorjev in obratovodjem se dostavi ustrezno navodilo.
3. Komercialni sektor se opozori, da predvidi in pripravi vse po-

trebno za pravočasno pluzenje snega na področju vseh obratov.

4. Komercialni sektor (nabavni oddelek) se zadalži, da pravočasno nabavi potrebne količine lesa za izdelavo zabojev, oziroma, če to ni bilo izvedljivo, pa že izdelane zaboje, da se tako pokrijejo potrebe, ki jih nakaže tehnični sektor.

2. Izvolitev novega predsednika delavskega sveta

Ob reelekciji vodilnega kadra je bil na delovno mesto direktorja tehničnega sektorja imenovan Zvone Černe, predsednik delavskega sveta. Zaradi nemotenega opravljanja tega delovnega mesta pa se predlaga, da se Zvoneta Černe razreši funkcije predsednika delavskega sveta. Predsednik Sindikalne podružnice Franc Istenič je poročal, da so družbeno politične organizacije podjetja razpravljale o predlogu za imenovanje novega predsednika in predlagajo Olgo ing. Abramič. Drugih predlogov ni bilo.

Po sklepu Delavskega sveta so se volitve opravile javno. Glasovanja so se udeležili vsi prisotni člani Delavskega sveta. Po opravljenih volitvah je Delavski svet soglasno sprejel naslednji sklep:

1. Za predsednika Delavskega sveta se izvoli OLGA ing. ABRAMIČ. Dosedanjemu predsedniku Delavskega sveta Zvonetu Černe se daje razrešnica.

3. Poslovno poročilo za 9 mesecev 1970

Finančni direktor Tone Virnik je podal poslovno poročilo za navedeno obdobje, pri čemer je posebej obrazložil nekatere najaktualnejše podatke o doseženi proizvodnji, kvaliteti in asortimentu tkanin. Nadalje o osebnih dohodkih in investicijski dejavnosti, kakor tudi o rezultatih prodaje na domačem tržišču in izvozu ter o nabavnem poslovanju. Prikazal je še stanje in zaloge izdelkov. Podrobno je obrazložil podatke o delitvi celotnega dohodka in doseženega dohodka.

V razpravi je sodeloval tudi glavni direktor Dušan Horjak. Opozoril je na različne napake, ki bi jih sami lahko uredili. Izboljšati bo potrebno odnos do imovine podjetja, proti kršilcem pa podvzeti najostrejšje ukrepe. Ogromne količine blaga se kviri, ker leži na neprimernih mestih in je tako neuporabno.

Vprašanje bodoče opreme in rekonstrukcije je pred nami in preden pride do realizacije, bo preteklo skoraj dve leti. Med tem časom pa si moramo pomagati s sedanjimi kapacitetami. Sedanji način dela nam ne bo omogočil

Ob
DNEVU
REPUBLIKE

čestitamo
vsem
članom
kolektiva,
upokojenim
članom
in našim
vojakom
ter ostalim
bralcem

UREDNIŠTVO

Olga ing. Abramič, nova predsednica DS

povišanje osebnih dohodkov, če se sami ne bomo zavedali, da moramo zasledovati gibanje proizvodnje po vseh fazah, pa naj bo to v tehnološkem procesu ali pa pri manipulaciji z materialom. Delavski svet je dolžan, da kontrolira sklepe strokovnih služb in če jih niso zmožne izvajati, naj se uvedejo sankcije.

Po razpravi so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Potrdi se poslovno poročilo za 9 mesecev 1970 kot je bilo predloženo.

2. Tehnični sektor in obratovodstva se zadalži, da do konca tega leta pospravijo iz obratov vse nedodelano blago z raznimi napakami, desortirano blago in sploh vse blago, ki ni v regularnem proizvodnem procesu.

4. Spremembe in dopolnitve splošnih aktov

Delavski svet je obravnaval spremembe in dopolnitve naslednjih splošnih aktov:

a) pravilnika o dodelitvi stanovanj in posojil

b) pravilnika o požarno varnostni zaščiti podjetja

c) pravilnika o upravljanju in poslovanju Delavskega doma »Tekstilindus« Kranj.

Sprejeta sta bila naslednja sklepa:

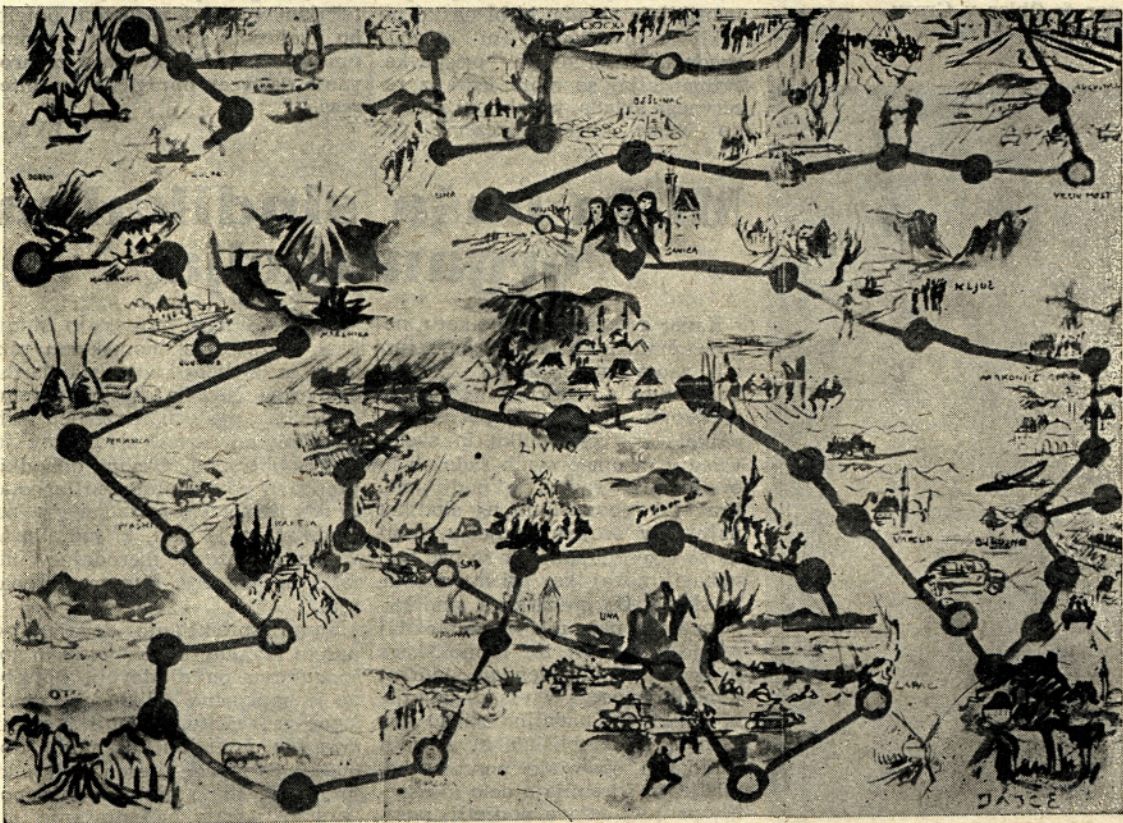
1. Potrdijo se spremembe in dopolnitve splošnih aktov, kot so bile predložene.

2. Izdela se čistopis Pravilnika o požarno varnostni zaščiti podjetja in Pravilnika o upravljanju in poslovanju Delavskega doma ter se dostavi vsem strokovnim službam, obratom in drugim osebam, ki jih rabijo pri svojem delu.

5. Nabava nekaterih osnovnih sredstev

Glavni direktor je poročal, da bo potrebno obnoviti proizvodni

(Nadalj. na str. 5)

O spremembah v zdravstvenem zavarovanju

Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj združuje delavce z območja občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka Tržič. Zajema torej kar lepo število zavarovancev, ki naj bi dali svoja mnenja in pripombe na Predlog statuta skupnosti, ki je dan v obravnavo in kateri nam prinaša nekatere novosti in spremembe s tega področja.

Naj povzamemo samo nekatere glavne vsebinske oznake. Zdravstveno zavarovanje bo tudi v bodoče obvezno in bo na območju gorenjske skupnosti zajemalo osebe, ki so v delovnem razmerju, člane predstavniških teles, člane obrtnih zadrug, začasno nezaposlene, starostne in invalidske upoko-jence, volonterje, učence v go-spodarstvu in osebe, ki se ukvar-jajo s samostojno dejavnostjo. Zdravstveno varstvo enakega obsega bodo uživali tudi družinski člani (zakonec, otroci, starši) na-vedenih zavarovancev, če bodo izpolnjevali določene pogoje. No-vost v predlogu statuta je tudi določba, da naj bodo zdravstveno zavarovani tudi nezaposleni otroci od 15.—18. leta, ki se ne šolajo.

Glede oblike in obsega zdravstvenega varstva naj navedemo to, da nova zvezna zakonodaja določa le najnujnejši obseg teh pravic. Skupno-stim zdravstvenega zavarovanja pa je prepuščeno, da s svojimi statuti, upoštevajoč mnenja in potrebe zavarovancev, ter razpo-ložljiva sredstva, določijo obseg pravic. Pri tem pa, kot odgovorni samoupravljalci, ne bi smeli pre-zreti dejstva, da bodo prevelike zahteve imele za posledico zviša-nje stopenj za zdravstveno zava-rovanje, ki jih plačujemo v bre-me osebnih dohodkov.

V ilustracijo naj navedemo, da so se izdatki za zdravstveno var-stvo v osmih mesecih l. 1970 v primerjavi s istim obdobjem leta 1969 zvišali za 26,4 %. Največji po-rast izdatkov pa je ravno v sploš-nem ambulantnem in specialistič-nem zdravljenju, zdravlilih, orto-pedskih pripomočkih in prevozih z rešilnimi avtomobili. Da bi pod-krepili primerjavo potrošnje zdravstvenega varstva, navajamo, da so povprečni izdatki na eno za-varovano osebo znašali v letu 1969 N din 465,— na območju gorenj-ske skupnosti, oziroma N din 458,— v povprečju za območje SRS.

Pri ugotavljanju izdatkov za le-to 1971 je predviden dvig osebnih

dohodkov zdravstvenih delavcev za cca 30 % glede na leto 1970. V težnji, da bi tudi v zdravstvu amortizacija postala funkcional-na, pa se predvideva njeno zviša-nje v letu 1971 za cca 33 %. Glede načina plačevanja zdravstvenih storitev pri katerem je zdaj velja-lo načelo odkupa programa zdrav-stvenega varstva (pavšalni od-kup), pa je v bodoče predvideno plačevanje po storitvah oz. po na-čelu dohodka. Vse to pa bo ime-lo za posledico, da bo morala biti stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje v letu 1971 višja — predvidoma v višini cca 8 % od kosmatih osebnih dohodkov (v le-tu 1970 je znašala skupaj 6,50 odstotka).

Predlog statuta predvideva tudi prispevek zavarovanih oseb (par-ticipacija) k stroškom za nekatere oblike zdravstvene pomoči, ki pa v primerjavi s skupnimi izdatki za zdravstveno varstvo nima pomembne postavke (samoprispe-vek l. 1969 je bil 4,2 %). Pri odme-rji višine participacije gre pred-vem za to, ali naj se samopri-spevek odpravi ali zniža na račun nekoliko višje stopnje prispevka, ki bi jo morali solidarno plače-vati vsi zavarovanci.

V letu 1970 so postavke samo-prispevka naslednje:

	din
— za specialistični pregled	10,00
— za hišni obisk	10,00
— za prevoz z rešilnim avtomobilom	15,00
— za vsako zdravilo	4,00
— za pomoč pri dovoljenem splavu	100,00
— za zobozdravstveno in zobno protetiko (od vrednosti storitve)	25 %

Skupščina skupnosti za prihod-nje leto nima namena sprejeti ka-kih večjih sprememb, izjemoma morda v zobozdravstvu, kjer naj bi po mnenju nekaterih znašal samoprispevek 50 % od opravilje-ne storitve.

Glede denarnih nadomestil zve-zni in republiški zakon kakor tudi statut ne predvideva znatnejših raz-lik pri izplačevanju nadomestil osebnega dohodka v primerjavi s sedaj veljavnimi predpisi. Za prvih 30 dni delanezmožnosti naj bi na-domestilo še nadalje izplačevala delovne organizacije v svoje bre-me, za kar bodo tudi samostojno določile odstotke nadomestila.

Skupščina skupnosti pa je ob upoštevanju zakonskih možnosti v predlogu statuta, določila na-

slednje odstotke za izplačevanje nadomesti:

1. če zavarovanec izpolnjuje za-htevano delovno dobo:
 - 80 % od osnove od 1. do 60. dne delanezmožnosti,
 - 90 % od osnove od 61. dne de-lanezmožnosti dalje;
2. če zavarovanec ne izpolnjuje pogojev delovne dobe:
 - 70 % od osnove od 1. do 60. dne delanezmožnosti,
 - 80 % od osnove od 61. dne de-lanezmožnosti dalje.

Sedaj pa velja, da je zavarova-nec upravičen le do 70 % nado-mestila za prvih 7 dni bolezni.

Za zavarovance, ki so v staležu delanezmožnosti več kot leto dni zakon določa, da se jim nado-me-stilo zviša za toliko %, kot so se v tekočem letu dvignili povprečni osebni dohodki vseh zaposlenih v zavarovančevi delovni organizaci-ji. Skupščina je v predlogu statu-ta osvojila stališče, da naj bi se to nadomestilo pod enakimi po-goji zvišalo že po 6 mesecih.

Zavarovanke bodo po novih predpisih prejemale 100 % nado-mestilo za čas porodniškega do-pusta ne glede na predhodno za-varovalno dobo (sedaj pogoj 6-me-sečna zaposlitev).

Pri izplačilu potnih stroškov ostane omejitvev tako kot doslej, da do 30 km v obe smeri povra-čila ni mogoče uveljavljati. Določ-be glede pogrebnih stroškov in po-smrtnine ostanejo nespremenjene. Predlog statuta pa ne predvideva pomoči za opremo novorojenčka, ker ta pravica spada med obvez-nosti skupnosti otroškega varstva.

Uveljavljanje pravic določa predlog statuta po dosedanjem načinu t.j. omogoča prosto izbiro zdravnika in zdravstvene ustano-ve. Predvideno pa je to, da zava-rovanci uporabijo to možnost le na območju skupnosti, sicer pa morajo doplačati eventualno raz-liko, ki bi nastala zaradi zdravlje-nja izven območja te skupnosti.

Predlog statuta nekoliko razšir-ja pristojnost zdravnikov glede odobravanja dopustov v zvezi z delanezmožnostjo. Bolniški do-pust bo v bodoče lahko odobril zavarovanci tudi zdravnik — gi-nekolog, nadeja se specialist za pljučne bolezni in tuberkulozo, zdravnik za otroške bolezni (ko gre za dopust zaradi nege otroka starega do 3 let). Vendar pa bo v zvezi z odobravanjem teh do-pustov s strani zdravnikov specia-listov, potrebno upoštevati mne-nje zdravnika v delovni organiza-

Na jesenskem graškem sejmu so naši modeli, prikazani na modni reviji, poželi velik aplavz. Tudi tisk je posvetil našim izdelkom veli-ko pozornosti

ciji, ki razmere in okoliščine po-sameznega pacienta bolje pozna in s tem se pridobi tudi evidenca in kontrola staleža.

Pri financiranju zdravstvenega zavarovanja pa bo uveljavljena bistvena sprememba s tem, da bo prispevek za zdravstveno zava-rovanje samo eden in da odpade predpisovanje vseh oblik dodatne-ga zavarovanja. Novost pri finan-ciranju sklada je tudi v tem, da skupnost samostojno določa viš-ino stopnje prispevka in niso pred-videvane zakonske omejitve in naj-višja meja. Seveda pa mora ta odločitev skupnosti temeljiti na izhodiščih, katerim je podlaga družbeni dogovor med petimi enakopravnimi partnerji oz. nji-hovimi zastopniki. Ko je tak do-govor tudi podpisan, o njem do-končno odloči skupščina.

Novost pa se odraža tudi v tem, da za kritje eventualnega pri-manjkljaja sklada, ki bi nastal po zaključnem računu, ni mogoče predpisati izrednega prispevka. Primanjkljaj se mora kriti iz re-zervnega sklada, porabljeni znesek do višine obvezne rezerve (ki

znaša 8,33 % predvidenih izdat-kov), pa se nadomesti v prihod-njem letu s predpisanim posebn-im prispevkom, ki ga plačujejo delodajalci iz svojih sredstev in se vračunavajo v osebni dohodek.

Če naj za zaključek izrazimo neko splošno mnenje o vsej tej problematiki, potem bi to lahko oprli na nekatere zakonitosti, ki morajo biti prisotne pri vseh oblikah gospodarjenja. Ako je po-goj za zvišanje stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje, zvi-šanje osebnih dohodkov zdrav-stvenih delavcev in amortizacije, ter ostalih postavk v stroških, po-tem zavarovanci upravičeno lahko pričakujemo določen napredek v kvaliteti in nivoju zdravstvenih storitev, izboljšavi notranje orga-nizacije in odpravi raznih anoma-lij, ki se pojavljajo tudi na tem področju.

Če bo gorenjska skupnost tem težnjam v celoti zadostila, potem bo kvalitetna sprememba v samo-upravljanju zdravstvenega zava-rovanja delavcev opravičila vse inte-rese.

EVA

Afirmacija Tekstilindusa v Grazu

V oktobru smo se že drugič v letošnjem letu udeležili modne revije v okviru jesenskega gra-

škega sejma v času od 3.—11. oktobra.

Namen sodelovanja na graški modni reviji je bil — seznanjanje potrošnikov v sosednji Avstriji z izdelki Tekstilindusa.

Med številnimi avstrijskimi pod-jetji, kakor tudi med gosti iz Švice, ki so predstavili svoje iz-delke na graški modni reviji, je naš Tekstilindus enakovredno tek-moval za simpatije pri obiskoval-cih. Tudi tisk je posvetil veliko pozornosti našim izdelkom. Več-krat so bile objavljene fotografije naših modelov z natančnim opi-som kvalitet artiklov našega blaga.

Že pri prvi udeležbi meseca aprila letos so graški časopisi pi-sali o novem gostu na graški modni reviji — tovarni Tekstil-indus iz Kranja. Aprila meseca smo prikazali 10 modelov, izdela-nih iz deset različnih kvalitet na-šega blaga, uporabnih za različne dneвне in popoldanske prilike.

Na jesenski modni reviji smo prikazali osem modelov za razne priložnosti, ki so bili vsi sprejeti z navdušenjem obiskovalcev. Po-novno so časopisi pisali o Tekstil-indusu in objavljene fotografije so vabile na obisk modne revije.

Tako se tudi naše blago že po-nuja potrošnikom sosednje Avstri-je na policah Modne hiše Maribor

ter pri veliki blagovni hiši Kast-ner & Öhler v Grazu.

A. Š.

Praktični komplet bluze in hlač

Obleka za večerne prilike

Mi in naša sindikalna organizacija

Kadar govorimo o sindikatu, ne-hote pomislimo na reševanje raz-nih zadev materialnega značaja, kot pomoč v denarni stiski, naba-vi raznih življenjskih potrebščin, redkeje kot zastopniku in sveto-valcu v raznih pravnih zadevah in eventualnih sporih s podjetjem. Prav tako pomislimo na sindikat najprej v svojem podjetju, mor-da še v sosednjem, ker so pač tam nabavili nekaj, kar pri nas nismo, in slično. Do občinskega sindikal-nega sveta naše misli že malokdaj sežejo, še manj do republiškega in zveznega. In vendar sindikat temeljito posega v vsa dogajanja, ki oblikujejo nadaljno usodo nas vseh. Pri republiških in zveznih sindikatih obstojajo posebne ko-misije, ki spremljajo delo in uspe-he, pa tudi težave podjetij, posa-meznih industrijskih panog in go-spodarstva sploh.

Največjo skrb posvečajo sindi-kati družbeno ekonomskemu raz-voju in življenjskemu standardu delovnega človeka. Stalno spreml-janje gibanja cen in življenjskih stroškov od strani sindikatov je nujno potrebno. Osebni dohodki, pretirano poviševanje cen in osta-lo nas lahko zelo prizadene, ravno sindikat pa je tisti, ki mora pra-vočasno opozoriti merodajne čini-telje na potrebo hitrega ukrepa-nja.

Samo spremljanje dogajanj v našem vsakdanjem življenju in go-spodarstvu pa ni dovolj. Potreb-no je konkretno oblikovanje pred-logov za zaščito življenjske ravni delavcev z nižjimi osebnimi do-hodki: Socialna diferenciacija, ki jo poraja razvitejšo tržno gospo-darstvo, navaja na vprašanje, ali ne bi kazalo tudi pri nas na ne-

(Nadalj. na str. 3)

Hitro ukrepanje — pogoj za oblažitev draginje

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je v oktobru razpravljalo o posledicah naraščanja cen in poviševanja življenjskih stroškov, ki je postalo že nevzdržno, ter predlagalo nekaj odločnih ukrepov.

Sindikati so že letos na pomlad obravnavali tovrstno problematiko in so sprejeta stališča poslali skupščini SRS in njenemu izvršnemu svetu ter svetu Zveze sindikatov Jugoslavije. Predlagali so predvsem ocenitev delovanja gospodarskega sistema in tekočih gospodarskih ukrepov, ki spodbujajo nepričakovano hitro inflacijo, ter se zavzeli za regresiranje cen nekaterih osnovnih življenjskih potrebščin, dokler ne bi zavrla inflacije. Subvencioniranje naj bi se nanašalo predvsem na tiste življenjske potrebščine, ki zagotavljajo minimalni življenjski standard, da bi s tem okrepili socialno varnost predvsem delavcem z najnižjimi osebnimi dohodki in družinam z najnižjimi družinskimi dohodki.

Življenjski stroški pa so kljub temu stalno naraščali tudi v preteklih mesecih in še vedno naraščajo, pri čemer so najbolj prizadeti delavci z nizkimi dohodki. V septembru so bile cene že za 13 % nad povprečnimi cenami v lanskem letu. Zaskrbljujoče naraščajo tudi cene industrijskih proizvodov, ki so bile do letos vedno dokaj stabilne.

Potrošniki najbolj občutijo spremembe pri cenah živil in raznih uslug. Najbolj se dražijo vrtnine, kruh, meso in mesni izdelki; ti so se že podražili za tretjino, meso za več kot četrtino, jajca, mleko, mlečni izdelki in maščobe pa za približno desetino. Na podražitev žitnih izdelkov je občutno vplivala nedavna podražitev pšenice. Storitvene usluge so letos za 14,6 % dražje kot lani, saj so se povečale cene teh storitev za 17,2 %, komunalnih za 26,9 %, najmanj pa so se povečale stanarine.

Z istim obdobjem lani so se tako življenjski stroški v letošnjih devetih mesecih povečali za 11,4 %. Največji vpliv na povečanje ima podražitev hrane, ki je po izračunih za več kot 15 % dražja kot lani.

Ker lahko v naslednjih mesecih pričakujemo nadaljnje povečanje življenjskih stroškov, saj se dogaja tako v vsakoletnem ciklu, se nam obetajo še težji življenjski pogoji za delavce z najnižjimi osebnimi dohodki, družinam z nizkimi družinskimi dohodki in za upokojece.

Akcija, da ne bi bilo več osebnega dohodka v delovnih organizacijah izpod 800 din, je sicer sprožila nekatere premike, vendar pa je v Sloveniji še vedno cca. 17,7 % zaposlenih, ki prejemajo dohodke pod to višino. Vse povedano narekuje potrebo preučiti

nekatero instrumente v našem gospodarskem sistemu, ki bodo blažili najbolj kritične socialne razlike.

Predsedstvo Republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije je med drugim predlagalo naslednje nujne ukrepe, za katere pa vemo, da ne pomenijo trajnih rešitev, če jih ne bo spremljal širši program stabilizacije našega gospodarstva, in sicer:

1. Nekateri življenjske potrebščine, med katere štejemo osnovna živila in stanarine, naj se diferencirano subvencionira oziroma regresira z družbenimi sredstvi,

hkrati pa naj se to stališče upošteva pri bodočih sistemskih rešitvah. Tudi tako bo mogoče zavreti naglo naraščanje cen na tem področju in vplivati na uravnavanje socialnih razlik, ter na večkrat stihijsko gibanje osebnih dohodkov. Zvezni izvršni svet in odgovorni organi v Sloveniji naj brez odlaganja izdelajo predlog ukrepov, ki bodo trajneje stabilizirali tržišče osnovnih življenjskih potrebščin. Če navedeni organi menijo, da to ni mogoče, naj tako stališče utemeljijo in javno razložijo.

2. Čimprej naj se sestane republiška skupnost otroškega varstva, ki naj sprejme odgovarjajoče ukrepe ter predloge (npr. o valorizaciji cen za upravičenost do otroškega dodatka, o valorizaciji višine otroškega dodatka, o subvencijah za prehrano otrok v šolah in otroških vrtcih, o določitvi višine pomoči za novorojenčke). Posebej je treba proučiti mejne primere glede cen za upravičenost do otroškega dodatka.

3. Skupščina SR Slovenije naj čimprej po hitrem postopku sprejme predlog zakona o denarnem nadomestilu delavcem med začasno brezposelnostjo. Predlog zakona že pripravljajo upravni organi.

4. Pokojnine naj se uskladi z novopriznanimi pokojninami in valorizira, pri čemer naj se upošteva podražitev življenjskih pogojev upokojevcem.

5. Še letos naj se prouči subvencioniranje stanarin zaposlenim z nizkimi osebnimi dohodki zaradi predvidene odmrznitve stanarin. O tem je republiški svet Zveze sindikatov Slovenije že opozoril pristojne organe.

Uresničitev predlaganih ukrepov bo učinkovito ublažilo položaj delavcev z najnižjimi dohodki oziroma družin z najnižjimi prejemki. Vse to pa narekuje hitro ukrepanje in podporo vsega članstva.

Izvelek iz internih informacij Republiškega sveta sindikatov Slovenije.

Razvoj stanovanjskega gospodarstva

Leta 1955 so bili ustanovljeni stanovanjski skladi in takrat beležimo prvi sistematični pristop k stanovanjski graditvi. Stanovanjski prispevek, to je 4 % prispevek iz osebnega dohodka, je postal stalni vir financiranja stanovanjske gradnje. Temu so se pridruževali še drugi viri in sicer v glavnem soudeležba gospodarskih organizacij iz sredstev sklada skupne porabe in skromna sredstva posameznih interesentov za stanovanje. Stanovanjski skladi so se pojavili kot mobilizatorji in upravljalci kreditnih sredstev za stanovanjsko gradnjo.

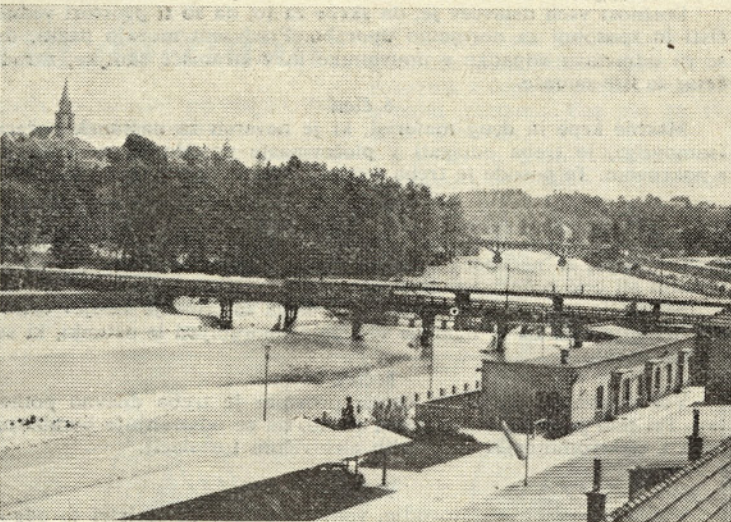
V 10-letnem obdobju, predvsem pa v letih 1960—1965 je bil značilen povečan obseg stanovanjske graditve. Zakaj? Stanovanjski skladi so gospodarskim organizacijam nudili za nakup stanovanj iz kreditnih sredstev kredit v višini 50 % predračunske vrednosti stanovanj, razliko pa so gospodarske organizacije prispevale iz sredstev sklada skupne porabe. Naše podjetje je v letih 1955—1960 zgradilo oziroma kupilo 102 družin-

ski stanovanj, dočim je v letih 1960—1965 kupilo 237 družinskih stanovanj, 2 provizorija za obratom II s 16 sobami in zgradilo samski dom v Stražišču, v katerem je 132 sob, obrat družbene prehrane, vzgojno varstvena ustanova in podružnica lekarne.

Z resolucijo zvezne skupščine v letu 1965 o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva so bile nakazane določene spremembe na tem področju gospodarstva. Ukinjeni so bili stanovanjski skladi, prispevek iz osebnega dohodka je bil prenešen na gospodarske in druge organizacije z namenom, da bi se odpravila administrativna razdelitev kreditov, sredstva stanovanjskih skladov pa so bila prenešana na poslovne banke, kar je bankam omogočilo povečanje iniciative pri zbiranju sredstev občanov, delovnih in drugih organizacij. Izvršena je bila valorizacija obstoječega stanovanjskega fonda v družbenem sektorju in uvedene so bile ekonomske stanarine, ki so jih delovne in druge organizacije 4 leta subvencionirale. Stanarina se je koristnikom stanovanj v 4 letih postopoma dvigala, subvencija s strani gospodarskih organizacij pa postopoma zniževala. Resolucija zvezne skupščine je sicer predvidevala diferencirano subvencioniranje, upoštevajoč položaj družine oziroma njeno zmogljivost plačevanja in kakovost stanovanja. Z zveznim predpisom pa je bila določena nediferencirana subvencija. Predvideno je bilo, da bi ekonomske stanarine zagotovile kritje dejanskih

stroškov za nadomestitev in razširjeno reprodukcijo stanovanjskega fonda v družbenem sektorju. Po občinah so bila ustanovljena stanovanjska podjetja, ki so prevzela celotno gospodarstvo na ob-

Spremembe in smernice resolucije so dale pomembne rezultate, toda ne takšne kot je bilo predvideno. Glavno vlogo so pri tem odigrale cene, ki so se iz meseca v mesec spreminjale oziroma zviševale, po drugi strani pa tempo graditve stanovanj. Gradbena podjetja so si ustvarila na določenem

Kranjsko »tromostovje«

stoječem stanovanjskem fondu v družbeni lasti. Delovne in druge organizacije so stanovanjskemu podjetju s pogodbo odstopile gospodarjenje s stanovanjskim fondom, niso pa odstopile od lastninske pravice, razpolagalne pravice in pravice na pridobitev novih stanovanj iz sredstev amortizacije obstoječih stanovanj.

področju svoj monopol, njihova zmogljivost ni takšna, kot bi morala biti in ker gradnja stanovanj za gradbena podjetja ni toliko donosna kot gradnja industrijskih hal in gostinskih objektov ter gradnja cest in mostov, je gradnja stanovanj ostajala nekeje v ozadju, kot rezerva gradbenim

(Nadalj. na str. 4)

Mi in naša sindikalna organizacija

(Nadalj. s str. 2)

katerih področjih uvesti diferencirano subvencioniranje nekaterih kategorij prebivalcev, pri katerih bi se morali osloniti na podatke o družinskem dohodku. Teh pa žal, nimamo na razpolago, vsaj ne v taki obliki, ki bi bila potrebna za hitro intervencijo. Zato po tem vprašanju še ni bilo podanih konkretnih predlogov.

Predsednik Zveze sindikatov tov. Dušan Petrovič — Sane je na zadnji seji plenuma dejal, da je poleg ostalih gospodarskih in socialnih vprašanj, ki prizadevajo našega delovnega človeka, zelo važno vprašanje gradnje stanovanj, saj je ravno stanovanje najbolj nujna potreba za dobro počutje človeka. Sindikati morajo vztrajati na tem, da se čimbolje in čimveč gradi, da se gradi solidno in ne pretirano dviguje cene. Poleg tega, da bodo naši ljudje prišli do stanovanja, jim je potrebno omogočiti, da ga obrzijo, kar pa bo — pri predvidenem zvišanju stanarine — postalo težko vprašanje. Na septembrskem plenumu Zveznih sindikatov je bilo po izčrpnih razpravi sklenjeno, naj ima izgradnja stanovanj prioriteto v srednjeročnem planu. Sindikati se nikakor ne morejo strinjati s tem, naj bi bila osebna sredstva potrošnika osnova za nadaljnjo gradnjo stanovanj, ampak naj bi bilo to samo del sredstev, osnova pa bi morala biti sredstva družbe. Cene gradnje so tako visoke, da postajajo neznosne in neutemeljene. Vsekakor je cena stanovanja važna postavka v izdatkih družine, zato ne smemo dovoliti, da bi stanarina poslabšala že tako nizek življenjski standard. Morali bi analizirati vzroke takih cen in jih kritično oceniti.

M. K.

Življenje ima prednost

Republiška komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri Sekretariatu za notranje zadeve SR Slovenije je razpisala republiško tromesečno jesensko-zimsko prometno vzgojno akcijo »Življenje ima prednost«. Akcija bo izvedena na območju SR Slovenije od 1. novembra 1970 do 1. januarja 1971.

Namen akcije naj bi bil pravočasno in nenehno opozarjati udeležence v prometu na močno spremenjene vozne pogoje v jesensko-zimskem času, ko normalno odvijanje prometa ovira zlasti pogosto deževje, megla in kasneje še poledica ter sneg.

V ta namen je potrebno predvsem:

- a) previdnost, obzirnost, strpnost, tovarištvo na cesti;
- b) poskrbeti za tehnično brezhibnost vozila (dobre gume, zavorni mehanizem, svetlobna telesa, kretalni mehanizem in podobno).

Tudi delovne organizacije so dolžne poskrbeti za tehnično urejenost svojega voznega parka. Poskrbeti morajo za pravočasno oskrbo svojih vozil z zimsko opremo, plansko pripraviti prevoz tovora s tovarnjaki v tem času tako, da ne bi po nepotrebnem obremenjevali prometa.

KOLESARJI!

Zaradi vaše varnosti in varnosti drugih priporočamo nabavo rdeče lučke na zadnjem kolesu. Rdeča lučka sicer ni predpisana, vendar je na podlagi izkušenj ugotovljeno, da je »mačje oko« rdeče barve zadaj na kolesu premalo za res varno važnjo!

MOTORISTI IN MOPEDISTI!

Motoristi so pred leti v veliki meri prisluhnili apelu naših komisij in si nabavili zaščitno čelado, ki jim varuje glavo pred hujšimi udarci v slučaju nesreče. Nakup zaščitne čelade priporočamo tudi mopedistom, saj so mopedi danes prirejeni že kar za velike hitrosti.

AVTOMOBILISTI!

Varnostni pas varuje voznika in sopotnika na prednjem desnem sedežu v slučaju nesreče pred hujšimi posledicami. Tudi naslonjalo za glavo nudi vozniku in sopotniku ob njem ne le ugodje, ampak tudi varnost v slučaju trčenja.

PRAVILNIKA O VZDRŽEVANJU REDA IN ČISTOČE NA PODROČJU PODJETJA

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

Namen tega pravilnika je, da predpiše ukrepe in obveznosti, ki so potrebni, da se zagotovi stalno vzdrževanje reda in čistoče na vsem področju podjetja, s čimer se omogoča lažje manipuliranje z materialom in opravljanje dela na splošno, preprečuje materialno škodo ter zboljšujejo higiensko-varnostni pogoji pri delu.

2. člen

Vsak delavec je dolžan vzdrževati red in skrbeti za čistočo na svojem delovnem mestu, prostoru, teritoriju oziroma na področju dela za katerega je odgovoren po obstoječi organizaciji.

II. VZDRŽEVANJE REDA IN ČISTOČE ZNOTRAJ OBRATOV

3. člen

Vsak delavec mora opravljati svoje delo tako, da ne nastajajo nepotrebni odpadki in nečistoča oziroma, da se neizogibni odpadki sproti odvažajo ali odnašajo na odrejena mesta.

4. člen

Odpadke, ki nastajajo po obratu oziroma oddelku in ostanke jedi, je treba odmetavati v posode, določene za ta namen (lonci za odpadke, koši za smeti).

Vodja sektorjev in obratovodje so dolžni skrbeti, da je na razpolago zadostno število teh posod.

5. člen

Prepovedano je odmetavati razne odpadke materiala v stranišča, umivalnice, garderobe, na dvorišča, hodnike in podobno.

Dolžnost vseh delavcev je, da skrbijo za to, da so ti prostori vedno čisti in sposobni za normalno uporabo. Predvsem morajo paziti, da se ne odmetava odpadke v umivalnike in v stranišče školjke, zaradi česar se iste zamaše.

6. člen

Mastne krpe in drug material, ki je nevaren za nastanek požara (samovžig), je treba odlagati v pločevinaste posode, ki se zapirajo s pokrovom. Te posode je treba redno prazniti.

7. člen

Delavci, mojstri in vodje oddelkov morajo skrbeti, da se stroji redno čistijo, da nečistoča oziroma prah ne povzroča ovire pri obratovanju ali celo nevarnosti za požar.

Strogo je prepovedano trgati kose blaga za čiščenje strojev oziroma brisanje rok. Za te namene se smejo uporabljati le ostanki, ki se dodele obratu.

8. člen

Vse delavnice, obrate in ostale prostore je treba dnevno pometati. Pri tem je treba zlasti paziti na to, da se odstranjuje bombažni prah z elektromotorjev in ostalih električnih instalacij.

9. člen

Vodje sektorjev, obratovodje, vodje oddelkov in mojstri so odgovorni, da se vzdržujeta red in čistoča v vseh delovnih prostorih.

III. VZDRŽEVANJE REDA IN ČISTOČE ZUNAJ OBRATOV

10. člen

Vodje sektorjev in obratovodje so dolžni skrbeti, da na dvoriščih in cestišču ni razmetan noben material in da so ista stalno počiščena.

Na teh mestih se ne sme nahajati noben material, ki ne spada tja. Razni materiali in drugi predmeti, ki se odlagajo zunaj, zlasti gradbeni material, zaboji, sodi in podobno, morajo biti pravilno in tako zloženi, da se ne ogroža varnost prometa ali dela in da se prepreči materialna škoda zaradi iztekanja ali vremenskih nepravilnosti.

Prav tako se mora takoj po končanem delu odstraniti s teh mest preostali material in odpadke (gradbeni material, naprave, demontirani stroji ipd.).

11. člen

Področje podjetja je razdeljeno na posamezne dele in je vsak obratovodja oziroma vodja sektorja dolžan skrbeti za red in čistočo na tistem delu, katerega uporablja dotični obrat oziroma sektor pri manipulaciji z blagom ali materialom.

Za razdelitev podjetja na posamezne dele je zadolžen in odgovoren tehnični sektor. V ta namen mora izdelati ustrezno skico in seznaniti oziroma pisмено zadolžiti odgovorne osebe, za kateri del podjetja odgovarjajo.

Obratovodja vzdrževalno energetskega obrata mora skrbeti za red in čistočo na glavnih cestiščih in na industrijskem tiru (vozna širina).

12. člen

Najstrožje je prepovedano odlagati kakršenkoli material na področje, za katero je zadolžen drug obrat oziroma sektor. Izjema velja le za gradbeni material, kateri pa mora biti vedno pravilno zložen na prikladnem mestu.

13. člen

Odpadni material, ki je še uporabljen za prodajo, kot na primer star papir, stare cevke, nerabne krpe — je treba dostavljati na odrejeno mesto ali prostor oziroma k stiskalnici. Kovinske predmete pa je treba odlagati na za to določen prostor pri mehanični delavnici in sicer sortirani, kot je to določeno za posamezne predele (bokse).

14. člen

Prepovedano je, da bi si delavci pri svojem delovnem mestu ali kjerkoli na področju podjetja pripravljali odpadni material, ki ga nameravajo odkupiti. Ves tak material se lahko prevzema ob nakupu le iz odgovarjajočih skladišč oziroma prostora ali mesta.

15. člen

Prazno embalažo kot zaboje, balone, sode itd. je treba sproti dostavljati na mesto, kjer se dotični material izdaja oziroma vskladiščuje.

16. člen

Vse smeti in neuporabne odpadke je treba odlagati v za to določene jame za smeti, posode ali na za to določena mesta (peč za sežiganje smeti).

Delavec, ki tak material odlaga v jamo ali na mesto, se mora pri tem prepričati, če se ne nahajajo vmes še uporabni predmeti.

Strogo je prepovedano stresati ali odlagati odpadke poleg jame ali posode in na mesta, kjer to ni dovoljeno. Po vsakem odlaganju smeti oziroma odpadkov je treba jamo oziroma posodo zapreti, okoli jame ali posode pa počistiti.

Razvoj stanovanjskega gospodarstva

(Nadalj. s str. 3)

podjetjem za mrtvo sezono. Cene gradbenemu materialu so iz dneva v dan rasle in s tem seveda tudi cena stanovanj, pri čemer pa ni prizadet izvajalec gradbenih del, to je gradbeno podjetje, ampak investitor oziroma interesent za stanovanje. Da je zmogljivost gradbenih podjetij premajhna, je več vzrokov. Na eni strani precej razširjeno področje dela in razdrobljenost, ker se kljub nezmogljivosti začnajo dela na vseh koncih, na drugi strani pa pomanjkanje dobre delovne sile. Znano je, da v večjih industrijskih mestih in ravno tako tudi v Kranju, nezaposlene delovne sile skoraj ni, če pa je, se zaposli v drugih gospodarskih organizacijah, kjer so pogoji dela mnogo boljši kot pa v gradbeništvu. Nova delovna sila se preliva iz industrijsko nerazvitih dežel v industrijska mesta, kar je na prvi pogled zelo pozitivno, resnično pa je to za gospodarsko organizacijo z gledišča stanovanj dokaj negativno ozadje.

Po izidu resolucije od leta 1965 dalje se je spremenilo pojmovanje, da je stanovanje v pretežni meri skrb družbe, ne pa posameznika. Uveljavljati se je začelo naložbo, da je skrb za stanovanje v prvi vrsti interesenta za stanovanje in da pri reševanju njegovega stanovanjskega problema delovna organizacija in družbena skupnost le sodelujeta. Zelo se je razširila individualna gradnja in etažno lastništvo. Marsikateri interesent za stanovanje je spoznal, da v doglednem času ne bo imel rešenega svojega stanovanjskega problema,

če k temu tudi sam ne bo prispeval. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev za stanovanjsko gradnjo, so tudi gospodarske organizacije prišle do zaključka, da bodo več prosilev rešile, če bodo v reševanje stanovanjske problematike vključile tudi posamezne prosilce za stanovanje.

Tudi naše podjetje je po letu 1965 preusmerilo politiko reševanja stanovanjske problematike in sicer tako, da je posameznim interesentom nudilo stanovanje na odkup. Leta 1968 smo kupili dva bloka s 44 stanovanji, v katerih so etažni lastniki stanovanj, sedaj imamo v gradnji še en blok z 38 stanovanji, v katerem so že vsa stanovanja prodana. Kupec etažnega stanovanja je vplačal 15 % predračunske vrednosti stanovanja, za razliko pa je dobil kredit, ki ga bo vračal v mesečnih obrokih 33 let. Nekateri, ki so nekoliko bolje situirani ali pa jim takšna rešitev ni bila po volji, so prošnjo umaknili, pričeli z gradnjo lastne stanovanjske hiše, istočasno pa vložili prošnjo za dodelitev dolgoročnega posojila. Vsi prosilci pa tega ne zmorejo. Nekateri imajo tako nizke osebne dohodke, da ne morejo nastopiti

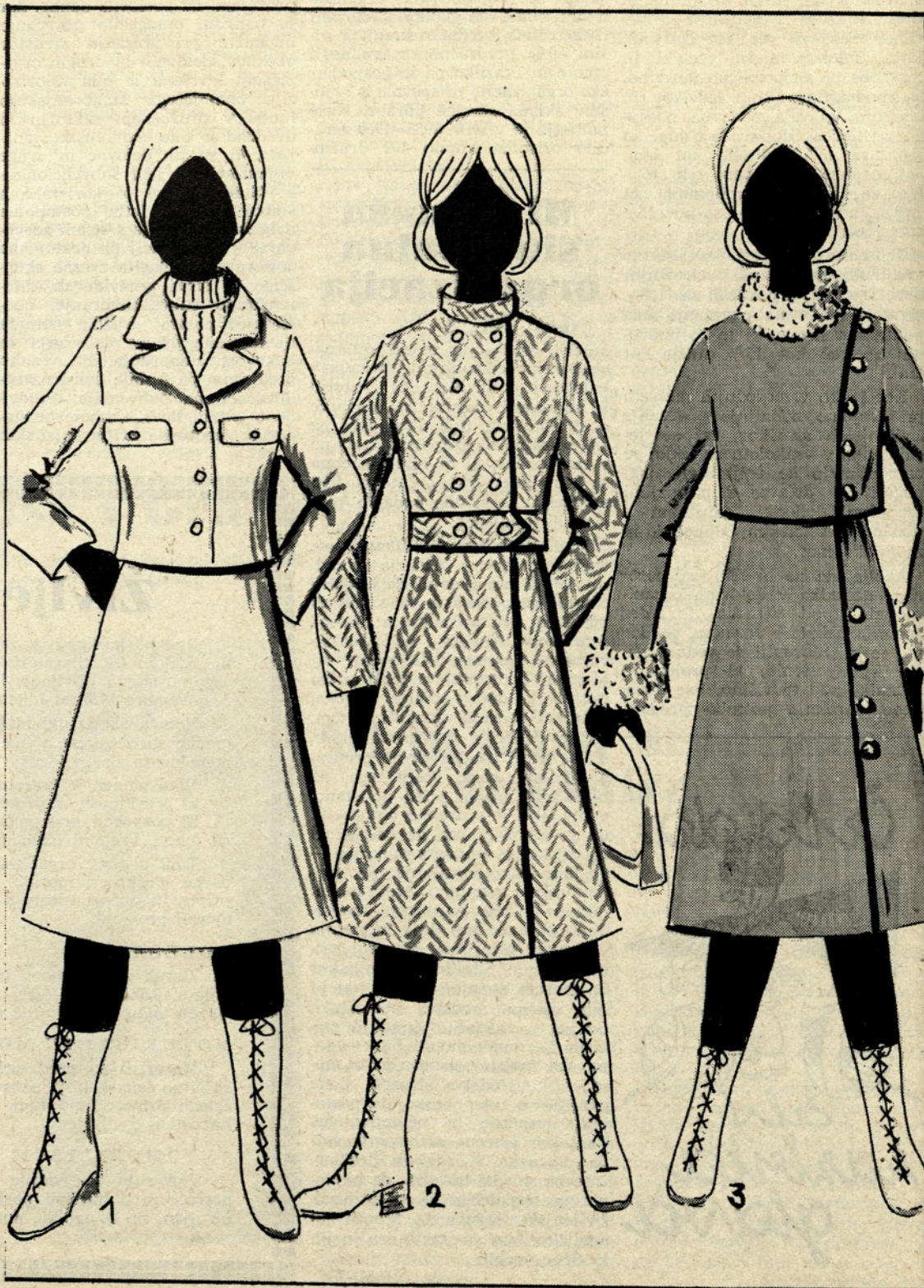
kot kupci etažnega stanovanja, ker ne morejo prihraniti toliko sredstev, da bi vplačali predviden odstotek predračunske vrednosti, niti ne bi mogli plačevati obrokov za vračanje najetega posojila. Še težje pa bi gradili lastno stanovanjsko hišo, posebno v zadnjih letih, ko podjetje ni imelo finančnih sredstev za delitev posojil in bi morali graditelji samo z lastnimi sredstvi graditi hišo. Takšne prosilce rešujemo s stanovanji, last podjetja, to je s stanovanji, ki jih dobimo od stanovanjskega podjetja iz sredstev amortizacije obstoječih stanovanj in s stanovanji, ki jih naši delavci sprostijo, ko se preselijo v zgrajeno hišo ali kupljeno stanovanje. Zaradi tega so imeli naši delavci, ki stanujejo v stanovanjih, last podjetja, prednostno pravico pri odkupu stanovanja in prednostno pravico pri dodelitvi posojila za gradnjo stanovanjske hiše. Na ta način smo imeli na razpolago več stanovanj za reševanje stanovanjskega problema socialno ogroženih družin. Tudi te družine so potrebne rešitve, ker niso same krive, da stanujejo v težkih stanovanjskih razmerah in si ne morejo same pomagati. HF

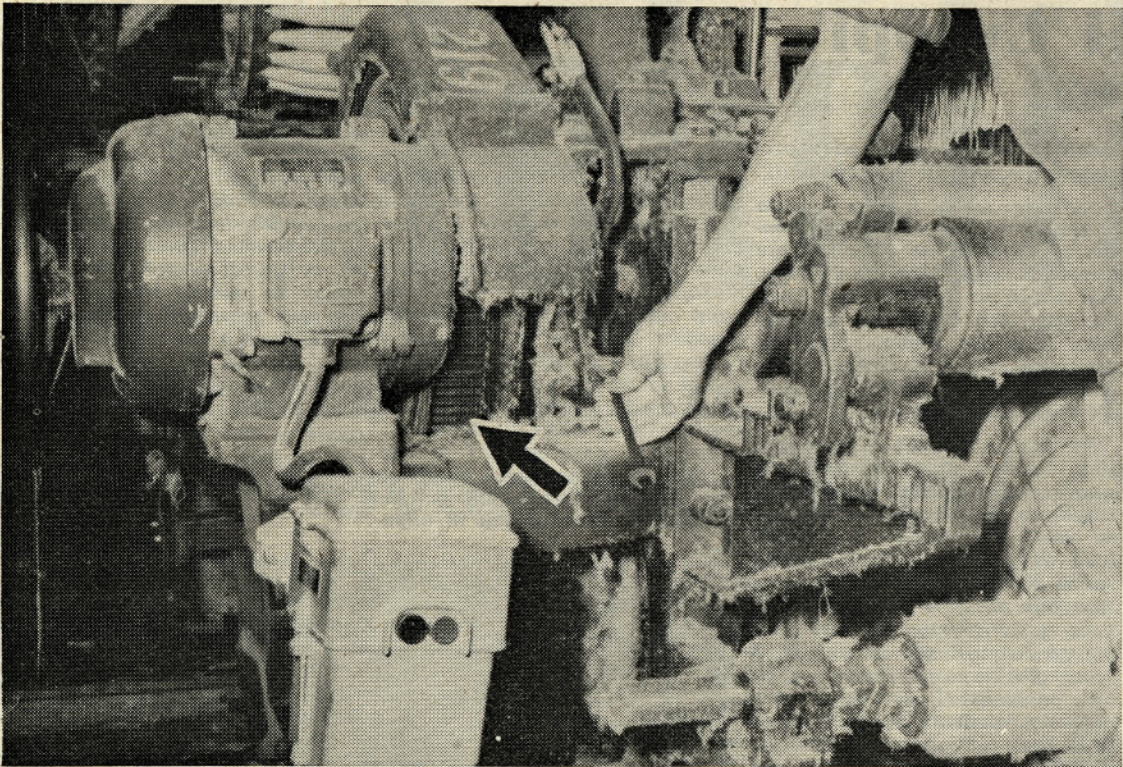
Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

MIHA PELKA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem oplemenitilnice I., kakor tudi sindikalni podružnici za izrečeno sožalje in denarno pomoč. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Nežka Pelko

Picanol tkalski stroj, kjer se je zgodila nesreča. Puščica prikazuje zobčnik, ki je delavca zgrabil za roko.

Neupoštevanje varnostnih predpisov - vzrok nesreče

Josip Novoselac, mazalec strojev v vzdrževalno energetskem obratu, se je dne 14. 9. 1970 ob 12.30 težje ponesrečil v tkalnici I pri Picanol tkalskem stroju.

Josip Novoselac je prišel k stroju z namenom, da zamenja mazalno spojko tip C-8. Ustavil je stroj, ni pa izključil motorja, ki poganja glavni pogonski zobčnik pri sklopki. Ko je hotel s ključem odviti mazalno spojko, mu je spodletelo. Pri tem je roka zdrsela v območje pogskega zobčnika, ki je bil v obratovanju. Zobčnik ga je zgrabil za roko in mu poškodoval sredinec, prstanec in mezinec desne roke.

Komisija za nesreče pri delu si je ogledala kraj nesreče in zaslala poškodovanega delavca. Ugotovila je naslednje:

Vzrok opisane nesreče je neupoštevanje varnostnih predpisov. Josip Novoselac bi moral popolnoma ustaviti stroj tj. tudi pogonski mehanizem (zobčnik), ki je bil v pogonu ob menjavi mazalne spojke. Pravilnik o varstvu pri delu podjetja točno predpisuje, da je prepovedano vsako čiščenje ali mazanje oz. popravilo stroja med obratovanjem.

Komisija je sklenila, da se zaradi kršenja določil Pravilnika o varstvu pri delu, uvede proti Josipu Novoselac postopek pri komisiji za zaščito delovnih dolžnosti.

KOMISIJA PONOVRNO OPOZARJA, DA JE VSAK DELAVEC PRI SVOJEM DELU DOLŽAN STROGO UPOŠTEVATI PREDPISE VARSTVA PRI DELU, DA OPRAVLJA SVOJE DELO Z VSO PAZLJIVOSTJO, UPORABLJA ZAŠČITNA SREDSTVA, KAR JE POGOJ ZA VARNO DELO. DOLŽNOST SLEHERNEGA NADREJENEGA VODJE JE, DA VODI NADZOR IN KONTROLO, DA SE DELA PRAVILNO IZVAJAJO PO PREDPISIH O VARSTVU PRI DELU, S KATERIMI MORAJO BITI PODANI VSI POGOJI ZA VARNO DELO.

I. A.

(Nadalj. pravilnika s str. 4)

Komercialni sektor je dolžan skrbeti za to, da se te jame tedensko izpraznjujejo in odvažajo odpadni material.

17. člen

Strogo je prepovedano odlagati kakršenkoli odpadni material na obrežje Save. Izjema velja le za pepel iz toplotne in material, ki nastane pri izkopih oziroma gradbenih delih, kar se sme odlagati le na točno odrejena mesta.

Enako je prepovedano odmetavati odpadni material v jaške in kanalizacijo.

18. člen

Vodje sektorjev in obratovodje so dolžni skrbeti za pravočasno vzdrževanje in čistočo zunanosti stavb. Predvsem so dolžni skrbeti, da se ne poškodujejo ali zamažajo zunanje stene stavb ter, da se okvare na strehah, strešnih žlebovih, kanalizaciji, vratih, oknih in instalacijah (vodnih, parovodnih, električnih), sproti javljajo vzdrževalno energetskemu obratu.

19. člen

Osebnih avtomobilov se lahko parkirajo v podjetju samo na parkirnih mestih, ki so za to določena. Parkiranje na drugih mestih je strogo prepovedano.

Osebi, ki bo kršila to določbo, se prepove prihajanje v podjetje z avtomobilom oziroma parkiranje na območju podjetja.

Kadrovski sektor je zadolžen in odgovoren za izvajanje tega določila.

IV. OSTALE DOLOČBE

20. člen

Za izvajanje določil in ukrepov tega pravilnika so osebno zadolženi in odgovorni vodje sektorjev, obratovodje, upravnik DE za prehrano in oddih ter upravnik Delavskega doma podjetja.

21. člen

Delovna enota za prehrano in oddih mora smiselno uporabljati in izvajati določila tega pravilnika tudi za poslovalnice delovne enote, ki se nahajajo izven področja podjetja. Enako velja za Delavski dom podjetja.

22. člen

Glavni direktor je dolžan organizirati nadzorstvo glede izvrševanja tega pravilnika in se ga pooblašča, da po potrebi daje dodatne odredbe in navodila.

23. člen

Kršenje ali neizvrševanje določil tega pravilnika se smatra za kršitev delovnih dolžnosti.

Glavni direktor, vodje sektorjev in obratovodje, so dolžni uvesti disciplinski postopek zoper delavce, ki kršijo ali neizvajajo določil tega pravilnika.

24. člen

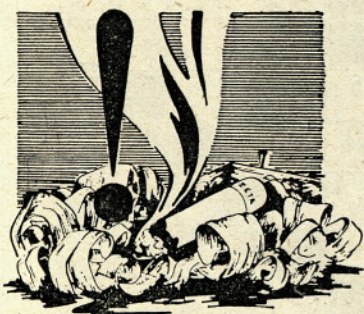
Ta pravilnik prične veljati 8 dni od sprejetja in razglasitve.

Predsednik odbora:
Božičević Janez

6. seja delavskega sveta

(Nadalj. s str. 1)

park, ker so nekateri avtomobili (predvsem tovorni) že precej do-

**NE ODMETAVAJ OGORKOV,
DA NE POVZROČIŠ
POŽAROV**

trajani oz. neuporabni, potrebno pa bo nabaviti tudi nekaj poslovne opreme, s čemer bomo izboljšali poslovanje podjetja. Za nakup poslovne opreme posamezni sektorji že izdelujejo predloge.

Delavski svet je po razpravi sprejel naslednje sklepe:

1. Odobri se nabava tovornega avtomobila FAP pre-kucnik 7,5 ton

tovornega avtomobila TAM 5000 in osebnega avtomobila FIAT 125.

Odobri se nabava poslovne opreme v skupnem znesku 500.000 N din.

2. Istočasno s izvrši razhodovanje tistih motornih vozil, ki so dotrajana oziroma neuporabna.

3. Za izvršitev gornjih poslov se pooblasti upravo podjetja.

Kostimi v novih dolžinah

1. Za kostime »midi« dolžine — to je do sredine nog, je značilno srednje dolgo krilo in kratka jopica, ki sega komaj malo čez pas in je rahlo oprijeta. Krilo je krojeno zvončasto.

2. Kostim iz tweeda z angleško jopico (do pasu) in stoječim ovratnikom. Krilo je zvončastega kroja in spredaj prerezano, tako da se oba dela prekrivata.

3. Lep kostim iz enobarvnega volnenega blaga. Jopica je v »bo-lero« kroju. Zapenja se na levi strani. Kostim dopolnimo s krznom odgovarjajoče barve.

4. Vitka dekleta si lahko privoščijo takle komplet v eni ali dveh barvah.

5. K enostavno krojeni obleki si ukrojimo ali spletemo takle brez-rokavnik z žepi. Zapenja se zgoraj z enim gumbom. Čez pas ga vezemo s pasom.

6. Krilo in kratek telovnik sta ukrojena iz vedno modernega tweeda.

Tudi »midi« dolžine naj se izogibajo okrogle postave in najraje ostanejo le pri dolžinah, ki pokrivajo kolena.

Mak

Potovanje po vzhodni Evropi in Sovjetski zvezi

Se 180 km nas je ločilo od Moskve, prestolnice Sovjetske zveze. Ukrajina je bila kmalu za nami. Pokrajina se je pričela rahlo vzpenjati in že smo se peljali proti Ruski RSFS. Pokrajina zahodno od Moskve je močno valovita. Ta področja pokrivajo pašniki in polja. Pokrajina je pusta, gola in enolična, na enem teh gričev je stalo počitniško naselje več tisoč lesenih koč, tesno stisnjenih med seboj. Pogled na te nelepe kočice me je presunil. Težko sem si predstavljala, kako se lahko utrjujejo ljudje v tem lesenem čebelnjaku odpočitje v naravi. In kakšni naravi! Niti enega drevesa ali grmovja ni bilo v bližini, le lena rečica v dolini je oživljala pusto enoličnost okolja. Za naše pojme je bilo to res dokaj skromno letovišče.

Po dvehurni vožnji smo prispeli v predmestje Moskve. Vzdolž ceste levo in desno rastejo iz polja ogromna delavska naselja. Veliki bloki so grajeni vsi enako in so dolgočasni.

Se nekaj minut vožnje in pred nami se je razprla pahljača največjega mesta na svetu — Moskve. Moskva je bila slavnostno okrašena, kajti blížal se je praznik 1. maja. Ogromno mesto se je kopalo v rdečilu zastav, ki so krasile trge in ulice. Pročelja palač in nebotičnikov so bila spreminjena v en sam gigantski pla-

kat, predstavljajoč Lenina in ljudsko množico, Lenina v govorniški pozi ali Leninov portret. Plakatov takih dimenzij še nisem nikoli videla. Ko sem stala pod enim od ogromnih plakatov, sem imela občutek majhnosti in izgubljenosti. Ko sem se ozrla v višine plakata, sem imela vtis, da bo ogromna postava Lenina vsak čas stopila med množico ljudi, ki so se zbirale na trgu.

Predno smo se nastanili v hotelu Leningradskaja, smo dvakrat ali trikrat obkrožili mesto. Najlepši arhitekturni spomenik v Moskvi je Rdeči trg s cerkvijo Vasilija Blaženega in Kremlem. Cerkev Vasilija Blaženega je bila zgrajena za časa carja Ivana Groznega. Sestavljena je iz več različno oblikovanih in obarvanih kupolami. Vsaka kupola predstavlja eno od dobljenih bitk carja Ivana Groznega nad Tatari. Ko je bila cerkev dograjena, je dal car Ivan Grozni uslepiti arhitekta, ki je cerkev zgradil. To grozno dejanje je storil zato, da ne bi arhitekt mogel še kje druge postaviti tako lepo in veličastno umetnino. Zaradi tega in podobnih dejanj, je tudi car prejel pridevek — Grozni.

Cerkev Vasilija Blaženega je čudo vzhodne arhitekture. Leži ob vznožju Rdečega trga. Z zlatomodrimi kupolami se vzpenja proti modremu nebu, kakor da se hoče

spojiti z njim in zaplesati v prečudoviti harmoniji barv in oblik.

Na desni strani trga se vzpenja mogočno obzidje in stolpi Kremlja, za njimi pa se blešči zlata kupole saborne (škofijske) cerkve. Pod obzidjem Kremlja stoji Leninov mavzolej. Vsako uro se pred vrati Leninove grobnice izmenja straža, ki prikoraka iz kremelske trdnjave. Lepo je videti ceremonijal ob izmenjavi straž.

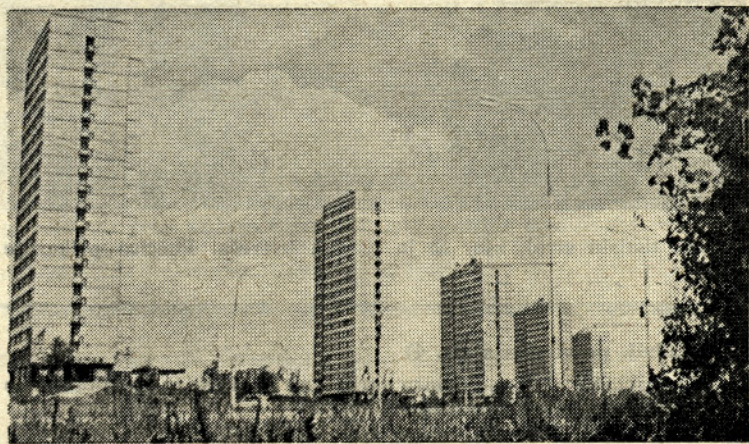
Na dan po 1. maju je bil odprt tudi Leninov Mavzolej. Udeležili smo se mimohoda ob Leninovem truplu, ki je v grobnici položeno na visok marmornati podstavek, tako da ga vsi mimoidoči lahko vidijo. Ker smo prišli bolj pozno, smo bili zadnji v vrsti. Z majčkeno goljufijo smo se pretihotapili na čelo več sto metrov dolge vrste obiskovalcev. Rdeči trg je bil popolnoma izprazen. Ob močno zastraženih ograjah pa je stala več tisočglava množica in gledala mimohod. S pomočjo številnih redarjev, smo se zvrstili v vrsto po dva in dva. Predno smo se pomagali naprej, je grozko zadonelo v pozdrav. Leninov grob so prišli na ta dan počastiti vsi heroji Sovjetske zveze. Postavili so se tik pred nas. Bilo jih je okoli štirideset. Vsi so nosili prsa polnih odlikovanj; to so bili moške petdesetih, šestdesetih let, ki so bili odlikovani z najvišjimi odličji. Na čelu z njimi smo v po-

polni tišini odkorakali v Mavzolej. Ljudje so molče korakali v skupinah in od časa do časa vsklikali gesla na čast stoletnice Leninske ure), heroji pa so položili venec. Moskovska TV in novinarji z vseh držav so snemali prizor.

Poleg obiska Leninovega Mavzoleja in groba pod kremelskim obzidjem, sem se udeležila tudi prvomajske parade, toda le kot gledalec. Stala sem na odličnem prostoru, tam kjer se tri glavne ceste stekajo na Rdeči trg. S tega prostora sem videla polmilijonsko množico ljudi, ki se je strogo v četverstopu zivala pred Rdečim trgom v več stop in korakala po taktu godbe mimo Mavzoleja in predstavnikov vlade in partije.

Disciplina tega pohoda je bila na višku. Le dva ali trije ljudje se niso disciplinirano vedli, pa so jih redarji takoj umirili in odpe-

(Nadalj. prihodnjič)

Moderno stanovanjsko naselje v predmestju Moskve.

Nagradna križanka

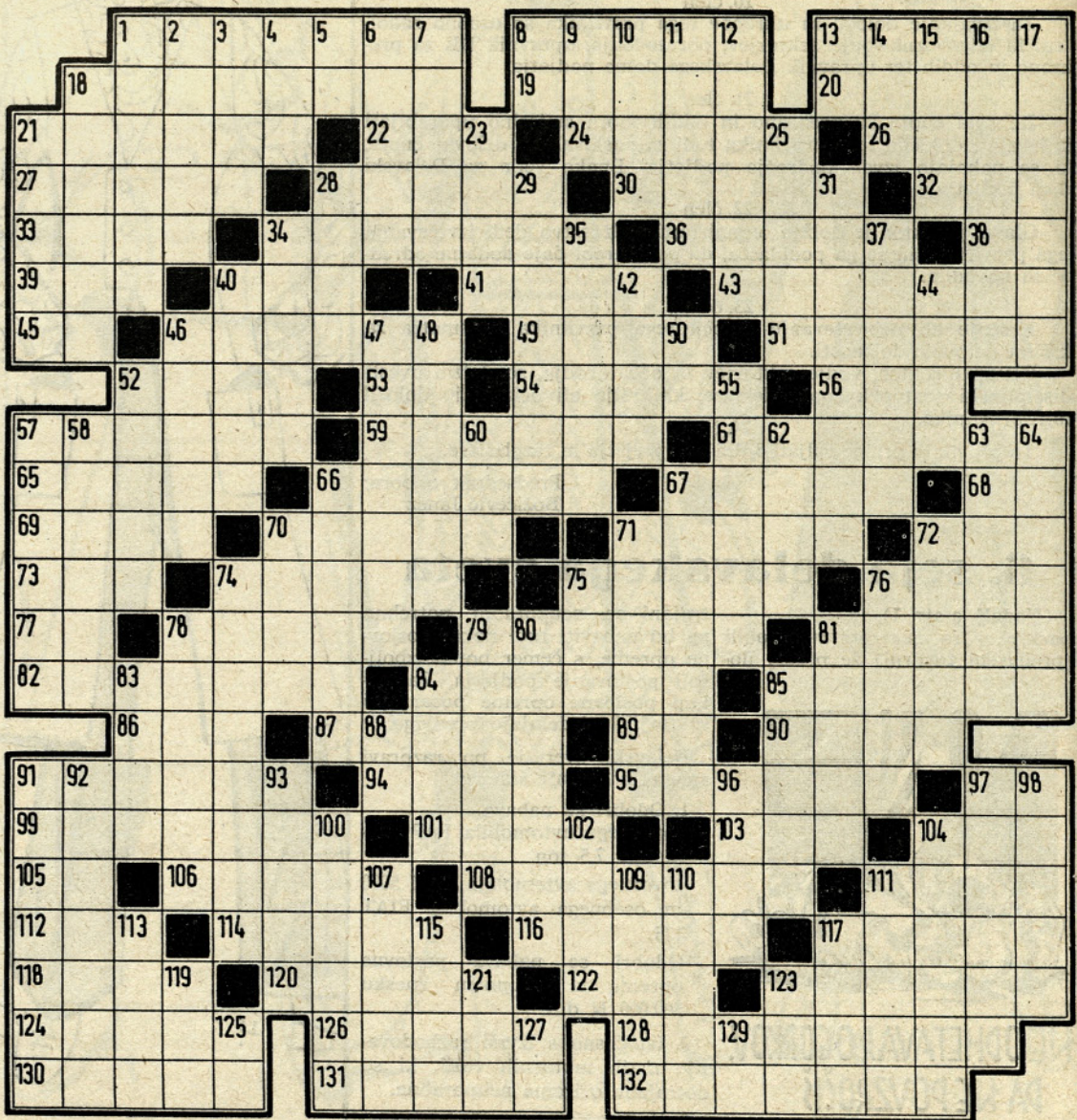
Vodoravno: 1. pritrjevanje z glavom, 8. mejna reka med SZ in Iranom, 13. lesena embalaža, 18. vojaška enota, ki je sestavljena iz čet, 19. dobesedna navedba, 20. jarek, ki ga je strmo v breg naredila voda, 21. napad, skušnjava, 22. jadranski otok, na katerem je bil med NOB sedež Vrhovnega štaba, 24. znamka ameriških fotoaparatorov in filmov, 26. največji kopanski sesalec, 27. del bibavice, 28. nemaren človek, 30. levičar, 32. ime slovenskega gledališkega igralca Ranerja, 33. lepa predmestna hiša z vrtom, 34. prodajalna vina, 36. nasilje, 38. kratica za »decigram«, 39. ime italijanske filmske igralke Mirande, 40. oblika rastlinskega stebila, 41. narečni izraz za delovno mizo, pult, 43. biciklist, 45. avtomobilska oznaka Cetinja, 46. manjši skok, 49. skupno ime za vulkanske izmečke, 51. jezero in mesto v južni Slici, 52. del skladbe, 53. avtomobilska oznaka Sarajeva, 54. prvotni prebivalci Apeninskega polotoka, 56. nekdanji kraljevi namestnik na Hrvaškem in v Slavoniji, 57. opazka, 59. predal ali omara za hranjenje denarja ali dragocenosti, 61. vrsta kune, 65. krema za sončenje mariborske tovarne »Zlatorog«, 66. del mize ali omare, 67. pisana tropska papiga, 68. oznaka za »tehnično atmosfero«, 69. lenuh v čebelnem panju, 70. izbrana družba, 71. dan v tednu, 72. kraj v severni Italiji jugovzhodno od Torina, 73. kraj na desni obali Donave pri Banatski Palanki z ostanke starodavne trdnjave, 74. nabrušeni del noža, 75. gradbeni material, 76. gora južno od Ljubljane, 77. veletok v zahodni Sibiriji, 78. škodljiv vremenski pojav, ki nastane zaradi mraza, 79. skladba za orgle ali klavir, 81. črna poljska ptica, 82. italijanski fizik, po katerem se imenuje nauk o električnih tokovih (Luigi), 84. italijanska pevka zabavne glasbe (Ornella), 85. sodobni slovenski gledališki kritik (Vasja), 86. izvor, 87. kraj v osred. zahod. delu Indije, severovzhodno od Bombaya, 89. glavni števec, 90. del telesa, 91. ime starejše ameriške filmske igralke Swanson, 94. šport trdih pesti, 95. domače obuvalo, 97. kratica za

»srednji«, 99. mesto v severni Italiji, 101. važno živilo, 103. naslov nekdanjih turških velikašev, 104. pozdrav starih Rimljanov, 105. šestnajsta in enaindvajseta črka naše abecede, 106. žagan ali tesan les pravokotnega prereza, 108. risani film, 111. oseba iz biblije, ki ni hotela imeti otrok z ženo umrlega brata, 112. zelišče, 114. star avstrijski ali nemški srebrnik, 116. klasična pesniška oblika, 117. vrsta prikuhe, 118. albanska reka, ki nastane s spojitvijo dveh rek, ki izvirata v Jugoslaviji, 120. republika v zahodni Afriki z glavnim mestom Niamey (tudi reka, ki se izliva v Gvinejski zaliv), 122. nasilna tatvina, 123. Cincar, 124. za Slovence značilno moško ime, 126. drag kamen, navadno blede rumene barve, 128. slovenski protestantski pisatelj, prvi prevajalec biblije (Jurij), 130. osnovna mera, 131. letopis, kronika, 132. skalnjak, vrčiček z alpskimi rastlinami.

Navpično: 1. manjši prostor za bogoslužne obrede, 2. otok v Jonskem morju, Odisejeva domovina, 3. neobdelana gmota, za uporabo pripravljena zmes, 4. nizek ženski pevski glas, 5. začetnici velikega jugoslovanskega izumitelja na področju elektrotehnike, 6. srbsko moško ime, 7. enojka, 8. kemični znak za aktinij, 9. bikovo oglašanje, 10. koralni otok, 11. gojenec častniške šole, 12. z besedami izražena misel, 13. avtomobilska oznaka Zagreba, 14. umetnost (latinsko), 15. nevestino premoženje, 16. srednji del dneva, 17. italijansko-jugoslovanski violončelist in dirigent svetovnega slovesa, nekdanji vodja ansambla »Zagrebski solisti« (Antonio), 18. pevec z nizkim glasom, 21. novinec v samostanu, 23. briga, 25. ime slovenskega skladatelja Pahorja, 28. visok, zategnjen zvok, 29. razčlenjevanje, 31. desni pritok Save severovzhodno od Obrenovca, 34. sorta, 35. ime ruskega skladatelja Ljadova, 37. veslaško tekmovanje, 40. izdelek usnjarske industrije, 42. poškodba, okvara, 44. zimsko prevozno sredstvo, 46. razum, 47. ostrast, 48. vrsta morske želve, 50. kemični znak za aluminij, 52. pad, fiasko, 55. izgovor, 57. pesni-

ški izraz za vojaški tabor, 58. po-trošnja, 60. tuje žensko ime, 62. staroslovanska boginja pomladi, mladosti in lepote, 63. plačilo pri uvozu blaga, 64. nekdanji kozaški poveljnik, 66. priimek dveh starorimskih piscev, važnih kronistov svoje dobe (nečak in stric), 67. italijanski renesančni književnik, pisec številnih satiričnih del (Pietro), 70. polet, zanos, 71. nočni počitek, 72. spodnji del obraza, 74. pihalo, 75. organ vida, 76. pasta, 78. piščalka, 79. ladja za prevoz tekočega tovara, 80. grški ladijski mogotec, mož Kennedyjeve vdove

(Ari), 81. odprtina v steni za prehod iz enega v drugi prostor, 83. mesto v zahodni Ukrajini, 84. nasilen vdor z namenom kraje, 85. glavno mesto CSSR, 88. prvi črki abecede, 91. plodovi trte, 92. nekdanja papeška palača z baziliko v Rimu, sedaj spremenjena v muzej, 93. ime največjega slovenskega pripovednega pesnika Aškerc, 96. zveza, sporazum, 97. starosta Slovenov iz Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«, 98. francoski zgodovinar in pisatelj, ki je močno vplival na francosko književnost (Ernest, 1823-1892), 100. fantastični roman sovjetskega pisatelja Alekseja Tolstoja, 102. kraj na Cresu ob prehodu na Lošinj, 104. prebivalec vietnamske pokrajine Anam, 107. železniški voz, 109. pozitivna elektroda, 110. kraljevina na južni strani Himalaje, 111. predsednik Ugande (Milton), 113. ime francoskega filmskega igralca Venture, 115. poljski pridelek, 117. važno alžirsko sredozemsko pristanišče, 119. lučaj, 121. zorana zemlja, 123. model Citroënovnega avtomobila, 125. predlog, 127. kratica za »zvezni inštitut«, 129. kratica za »long play«.

Križanke oddajte do 15. decembra!